

semenom naredil, kajti prepričal bi se, kako lahko se dá gotov in veliko večí dohodek doseči, kakor z domačim semenom. Se ve da — in to moramo posebno poudarjati — ne zadostuje to, da si gospodar takega semena samo le eno leto naroči, ampak on si mora vsako leto ali vsaj vsako drugo ali tretje leto novega izvirnega semena naročiti, ker se isto seme leto za letom sejano zopet izvrže.

Če se Rusko seme v krajih seje, ki so za-nj ugodni, to je, v srednje toplem, enmalo vlažnem podnebju, v globoko in dobro zrahljano zemljo brez frišnega gnoja in po krompirji, zelji ali detelji, — če lanú ne godimo več na rosi, ampak v vodi, in če se pri izdelovanju prediva namesti rok poslužujemo strojev (mašin), potem bodo dohodki predivstva gotovo veliko večí in vsi gospodarji segali bodo le po Ruskem lanu.

To priporočilo potrjuje vse to, kar so „Novice“ po nauku gosp. Piskarja že večkrat našim gospodarjem na srce pokladale.

Gospodarske skušnje.

* *Poljski polži* so polju jako škodljiva žival. Skušnje, katere so nalašč naredili z 12 poljskimi polži, so kazale, da en polž, ki počez 125 miligramov vaga, en dan požre za 140 miligramov rastlinstva, tedaj za 15 miligramov več, kakor je sam težak. Iz tega je razvidno, koliko škode polju dela ta žival, katera je vrh tega še zelo plodna, kajti ena sama ob času nekoliko tednov okoli 400 jajčic izleže. Po takem se 1000 polžev, ki so morebiti v eni njivi, v enem letu na 500 milijonov pomnoži. Največa sovražnika teh polžev sta pa kos in škorec, zato je treba posebno varovati imenovana dva tiča.

Živinozdravniška skušnja.

* *Kit za razpokana konjska kopita.* — Živinozdravniška šola v Parizu nasvetuje za razpoke v kopitih sledeči pomoček, katerega pred vsim drugim hvali: Kovač naj 2 dela gutaperhe v gorki vodi razmehča, potem pa v male koščke razreže; tako razrezani gutaperhi naj dodá en del amoniakove smole (Amoniakharz); oboje to skupaj zmešano naj v ponvi nad žerjavico vedno mešaje raztopí, dokler cela ta zmes ne dobi podobe in barve čokoladne. Predno zamaže razpoko na kopitu, naj še enkrat raztopí celo zmes, in jo potem z vročo klino obrača tako, kakor navadno ravná steklar s kitom pri šipah. Ko je bila poprej razpoka očedena, naj v njo namaže ta kit, ki postane tako trd, da se lahko žeblji va-nj zabijejo.

Za naše gospodinje kaj.

Kako zarumenelo perilo lahko in dobro zopet obeliti.

Perílo, ki je dolgo ležalo in zato rumeno (žoltovo) barvo dobilo, naj se z mžilom (žajfo) in lugom prekuha, potem naj se vzame čistega trpentinovega olja eno žlico in 3 žlice špirita; to oboje zmešano naj se vlije v vodo, s katero se perilo še enkrat opere. Ko je oprano, naj se obesi na prost zrak ali pa kam drugam, kjer je preprih zraka. Ko je perilo tako posušeno, je tudi že lepo belo. — Če je trpentinovo olje bilo čisto in se ga ni preveč vzelo, tudi perilo nič ne diši po njem.

Gospodarske novice.

* *Na Saksonskem razsaja goveja kuga*; zato so na Českem v velikem strahu, da ne bi se čez mejo v njihovo deželo zanesla.

* Na Českem nameravajo še to leto 30 ljudskim šolam dodati šolo za poduk v kmetijstvu.

* *Nov prah (štupo) za pokončavanje vsakovrstnega sadnim drevesom ali trtam škodljivega mrčesa* je iznašel Jožef Raffener v Naturns-u v Tirolih in ga unidan zboru družbe kmetijske v Meranu kazal. Kakor žvepleni prah se tudi ta prah z ročnim pihavnikom dá razprašiti po drevesih in trtah, na katerih so gosenice, uši itd., najbolje po rôsi ali dežji. Tirolske kmetijske družbe bodo poskušale to novo iznajdbo. Če jo želi poskusiti tudi kdo naših sadje in vinorejcev, naj se za ta prah (Insektenpulver) obrne do gosp. Jakoba Platterja (Hirschenwirth in Algund bei Meran in Tyrol); 1 kilo veljá 20 krajc.

Ponovljen razglas konjerejcem,

ki imajo za pleme pripravnih žebcev.

„Novice“ ponavljajo razglas v 8. listu s tem dastavkom, da ne veljá samo za deželo Kranjsko, ampak po oklicu sl. ministerstva kmetijstva tudi za vse druge dežele in da po takem naj tudi drugej gospodarji, ki imajo za dotično deželo pripravnih žebcev za pleme, to naznanijo do 31. dne prihodnjega meseca marca c. k. deželni komisiji za konjerejo svoje dežele.

Ozir po domovini.

Spomini na planine.

II.

Hoja na Grintovec.

Bilo je leta 1861. dva dni po Kresu. Tù doide ranjki Dragarjev Matevž — Bog mu daj dobro! — k meni v Predvor, ko sva z gosp. župnikom ravno odkosila, in pravi: gospod! napravite se, gremo na Grintovec; gospod France iz Velesovega, ki je tudi že v večnosti, že pobira stopinje čez goro v Kokro, kjer bo čakal naji pri cerkvi.

Brez pomiselka se napravim, sežem po botaniški škatlji, denem va-njo kos kruha in dve steklenici, večo z vinom, manjšo pa z malinenim sokom napolnjeno, jo zadenem tako obogateno na pleče in primši za svojo gorsko palico takoj odrineva. Prišedša do šolskega poslopja vzdigne seboj še gosp. učitelja in tako jo zdaj režemo gibčnih nog trojica po cesti, ki se vije iz Predvora skozi romantično Kokriško dolino.

V dobri uri smo dospeli do cerkve, kjer nas je gosp. France že težko pričakoval. Ker je bil dan jako soparen, smo pod Ljubeljco, predno smo navkreber stopati začeli, suknje izslekli ter se z njimi samo ogrnili. Ko prisopihamo čez strmo Ljubeljco v Leskovec, se podamo v krčmo, da bi si ondi s kapljico vina namočili svoja suha grla in pa še kako Kranjsko klobaso ali kaj družega za prihodnji dan kupili. Nismo še prestopili hišnega praga, že zavpije krčmarica: „halo, dekleta! obujte se; boste plesale, Pragarji so tù.“ Mislila je namreč žena, da smo popotni Česki godci, katere navadno „Pragarje“ imenujejo. Zdajci se loti mene vprašaje: no, kakošen „instrument“ pa imaš, ki je tako čudno trebušen? Rad bi bil od alkohola zelo vrtoglaví ženici zapel Vodnikovo pesem: